

באמת מותר לו להכנס.

רב שמעון בן אליקים אמר: אסור לו להכנס אף כדי ללקוט מאילנות שבאמצע השדה, גזירה שמא ישאא בעמידה אף שלא לצורך לקיטה, והרי אסור הוא בדריסת הרגל!

מתניתין:

המודר הנאה מחבירו, לא ישאילנו [והטעם יתבאר בגמרא].

ולא ישאל ממנו, שהרי הוא נהנה ממנו.

לא ילזנו, ולא ילוח ממנו.

ולא ימכור לו, ולא יקח ממנו.

גמרא: & מג-א

והוינן בה: **בשלמא לא ילזנו**, משום דקא מהני ליה.

אלא מה ששנינו **לא ילוח הימנו**, למה? **מאי קא מהני ליה?** במה נהנה המודר מהמדיר בזה שהלוח לו? (153)

ובשלמא לא ילוח הימנו ולא יקח הימנו, עדיין אפשר לומר דהיינו משום דקמיתהני מיניה המודר, וכגון שהלוח לו מעות הרעים,

ופרע לו המדיר במעות יפים. וכן מה ששנינו שלא ייקח ממנו המדיר מהמודר, אפשר לומר שמדובר במקח כזה שנהנה ממנו המוכר.

אלא מה ששנינו **שלא ישאל הימנו המדיר מהמודר**, **מאי קא מיתהני מיניה המודר** בזה שמשאילו? (154)

אמר רב יוסי ברבי חנינא: משנתנו מדברת בכגון שנדרו שני בני אדם הנאה זה מזה, ולכן אסורין גם לשאול וגם להשאיל וכו' (155).

אביי אמר: באמת כששאל המדיר מהמודר, אין המודר נהנה כלל. והטעם שאסרה משנתנו על המדיר לשאול, היינו גזירה לשאול — משום להשאיל. דהיינו, שמא יבוא המדיר להשאיל למודר, שבזה ודאי שמהנהו!

וכן בכלוחו, גם בהלוואה ובמכר — האיסור משום גזירה.

מתניתין:

אמר לו לחבירו: השאילני פרתך:

אמר לו: אינה פנויה.

אמר חבירו מתוך שכעס על חבירו שאינו

וכפירוש התוס' ועוד ראשונים. ובר"ן יש גירסא אחרת, עיי"ש.

155. תמה הר"ן, אם כן, מאי קא משמע לן תנא דמתניתין?

וכתב, דהחידוש הוא, שסתם לנו התנא כרבי אליעזר, שויתור אסור במודר הנאה. ואף שסתם

153. הקשה הרש"ש, אלמה לא, הרי כיון שהדירו הנאה, מסתמא שונאו. ואם כן, נהנה בזה שהוא צריך לבקש ממנו טובה. כמו שאמר שלמה המלך: "אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו' כי גחלים אתה חותה על ראשו"!

154. סוגייתנו נתבארה כפי הגירסא שלפנינו,